

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

АДАСЮК ІЛОНА ПАВЛІВНА

УДК 657.15:658.15(043.2)

**ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

Спеціальність 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит
(за видами економічної діяльності)

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Рівне – 2015

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Національному університеті водного господарства та природокористування Міністерства освіти і науки України (м. Рівне).

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор
Левицька Світлана Олексіївна,
Національний університет водного
господарства та природокористування (м. Рівне),
професор кафедри обліку і аудиту

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Олійник Оксана Вікторівна,
Житомирський державний технологічний університет,
перший проректор

кандидат економічних наук, доцент
Зеленко Сергій Володимирович,
Луцький національний технічний університет,
доцент кафедри обліку і аудиту

Захист дисертації відбудеться «14» січня 2016 р. об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К47.104.07 у Національному університеті водного господарства та природокористування Міністерства освіти і науки України за адресою: 33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11, ауд. 103 (конференц-зала).

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці Національного університету водного господарства та природокористування за адресою: 33002, м. Рівне, вул. Приходька, 75.

Автореферат розіслано «12» грудня 2015 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради,
кандидат економічних наук, доцент

О.В. Павелко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Нестабільні економічна, політична ситуації ускладнюють процеси господарювання підприємств та можливість збільшення їх власного капіталу. За матеріалами Державної служби статистики України у структурі капіталу підприємств величина власного капіталу в середньому становить 32 %, позикового – 68 %.

Зазначені суб'єкти компенсують дефіцит власного капіталу шляхом залучення довгострокових та короткострокових кредитів, за якими у 2014 р. середньозважений розмір процентної ставки склав 14,4 % річних (у 2013 р. – 13,6 %). Підвищення вартості кредитних коштів у 2014 р. обумовило збільшення фінансових витрат, що в цілому вплинуло на формування фінансового результату діяльності підприємств, зокрема корпоративних.

Корпоративні підприємства можна вважати найбільш складними суб'єктами господарювання з точки зору управління, організаційної структури, формування статутного капіталу, відповідальності за зобов'язаннями та розподілу прибутку серед учасників. Їхня частка в загальній кількості підприємств упродовж 2012 – 2014 рр. мала тенденції до зростання і в середньому становила 40 %. Водночас питома вага чистого прибутку зазначених суб'єктів господарювання у ВВП країни загалом у 2014 р. склала 10,22 %, тобто майже досягла рівня розвинених країн світу (не менше 11 %).

Операції, які спричиняють зміну позикового та власного капіталу, є складовими фінансової діяльності підприємств. Теоретичні основи та методичні положення обліку й аналізу фінансової діяльності підприємств досліджено провідними науковцями, зокрема такими, як: Г.М. Азаренкова, О.М. Вінник, С.Ф. Голов, Г.Г. Кірейцев, О.Ю. Коляда, Л.О. Коваленко, Г.І. Купалова, І.Д. Лазаришина, Б.М. Литвин, М.В. Мальчик, М.Р. Метьюс, О.Л. Міклуха, Є.В. Мних, Т.В. Момотова, М.Х. Перера, А.М. Поддєрьогін, К.А. Пріб, М.В. Стельмах, О.О. Терещенко, О.С. Філімоненко, Г.І. Філіна, М.Г. Чумаченко та інші. У розрізі окремих облікових операцій фінансову діяльність розглядали П.Й. Атамас, О.П. Атамас, Ф.Ф. Бутинець, Л.Л. Горецька, О.М. Губачова, О.Б. Дорош, В.М. Жук, С.В. Зеленко, С.Я. Зубілевич, М.В. Кужельний, С.О. Левицька, О.В. Лишиленко, Л.Г. Ловінська, С.І. Мельник, М.Ф. Огійчук, А.В. Озеран, О.В. Олійник, О.А. Петрик, С.В. Свірко та інші.

Невирішеними залишаються питання щодо бухгалтерського обліку операцій фінансової діяльності, узгодженості облікової інформації з формами фінансової звітності, а також методики аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств. Потреба в дослідженні окреслених проблем обумовила вибір теми дисертаційної роботи, визначила її цільову спрямованість, зміст і структуру.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до тематики науково-дослідних робіт Національного університету водного господарства та природокористування, зокрема за темами: «Вдосконалення обліку, аналізу, аудиту (контролю) економічних ресурсів суб'єктів господарювання та їх використання в умовах розвитку інформаційних технологій для забезпечення конкурентоспроможності України у світлі сталого

економічного розвитку держав» (номер державної реєстрації 0112U008290, 2013-2015 рр.), де автором досліджено методику обліку та аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств, розроблено практичні рекомендації з їх удосконалення, та «Вдосконалення економічного механізму використання ресурсного потенціалу суб'єктами господарювання» (номер державної реєстрації 0112U001124, 2012-2015 рр.), у межах якої автором запропоновано показники оцінки фінансової діяльності.

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення методики обліку й аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств. Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- уточнити сутність поняття «фінансова діяльність» у бухгалтерському обліку;
- впорядкувати завдання моніторингу та обліку фінансової діяльності корпоративних підприємств;
- сформулювати організаційну модель аналізу фінансової діяльності;
- розробити показники оцінки результативності фінансової діяльності корпоративних підприємств;
- удосконалити методичні підходи обліку фінансової діяльності корпоративних підприємств у частині доходів, витрат, класифікації грошових потоків;
- провести аналіз фінансової діяльності корпоративних підприємств для створення інформаційного забезпечення оцінки результативності фінансової діяльності;
- на основі апарату нечіткої логіки запропонувати інтегральні показники ефективності та якості для оцінки результативності фінансової діяльності;
- поглибити процедурні аспекти проведення аналізу з використанням програмних продуктів.

Об'єктом дослідження є процес здійснення фінансової діяльності корпоративними підприємствами України.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та практичних положень обліку й аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використано спеціальні та загальнонаукові методи, а саме: узагальнення, синтез, групування – з метою дослідження сучасної економічної думки у працях вчених відповідно до предмету дослідження; абстрактно-логічний – для узагальнення отриманих результатів, формування висновків щодо науково-теоретичних та практичних результатів дослідження; індукції та дедукції – з метою накопичення, групування та обробки інформації фінансової діяльності; вертикальний та горизонтальний методи, метод коефіцієнтів, табличний та графічний методи, економіко-математичний метод – для здійснення аналізу та оцінки результативності фінансової діяльності корпоративних підприємств.

Інформаційною базою дослідження є: облікова та звітна інформація вітчизняних корпоративних підприємств; нормативно-правові акти; інформація Державної служби статистики України та Національного банку України;

методичні рекомендації Міністерства фінансів України; національні та міжнародні стандарти, які регулюють методику бухгалтерського обліку та механізм складання фінансової звітності підприємств за результатами господарської діяльності (в тому числі фінансової); науково-практичні публікації, монографії, матеріали періодичних видань із заданої тематики, а також результати власних досліджень автора.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліку й аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств. Основні результати, які були отримані в процесі вирішення поставлених завдань та становлять наукову новизну дослідження, полягають у наступному:

удосконалено:

- організаційну модель аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств, що, на відміну від існуючих, передбачає оцінку її результативності через виокремлення завдань на кожному з етапів проведення аналізу з метою забезпечення користувачів системною цільовою інформацією;

- науково-методичні положення оцінки результативності фінансової діяльності корпоративних підприємств, які, на відміну від існуючих, базуються на показниках витрат, продукту, ефективності та якості, що забезпечує комплексність проведення аналізу, посилює аналітичність інформації в розрізі операцій фінансової діяльності;

- методичні підходи обліку через: формування алгоритму капіталізації фінансових витрат; розробку субрахунків бухгалтерського обліку отриманих дивідендів, відсотків від здачі активів у фінансову оренду, доходів фінансової діяльності; визначення ознак класифікації та уточнення складу грошових потоків; формування класифікації аналітичних рахунків доходів і витрат фінансової діяльності; використання запропонованого облікового регістру з метою достовірного відображення інформації у формах звітності підприємства;

- механізм розрахунку інтегрального показника результативності шляхом застосування показників ефективності та якості за допомогою апарату нечіткої логіки, що уможливорює ідентифікацію елементів оцінки фінансової діяльності корпоративних підприємств та факторів впливу на її формування;

набули подальшого розвитку:

- теоретичні основи класифікації операцій фінансової діяльності корпоративних підприємств, які, на відміну від існуючих, дозволяють уточнити сутність поняття «фінансова діяльність», що сприяє удосконаленню обліку її доходів, витрат і грошових потоків;

- підходи до виокремлення завдань моніторингу та обліку фінансової діяльності, характерних для корпоративних підприємств, які, на відміну від існуючих, передбачають їх структуризацію за пріоритетністю виконання у процесі управління;

- процедурні аспекти проведення аналізу результативності фінансової діяльності у частині сформованого механізму проведення аналізу та розробленої організаційно-методичної моделі його інформаційного забезпечення з

використанням програмних продуктів, що уможливить підвищення оперативності прийняття управлінських рішень.

Практичне значення одержаних результатів полягає у науковому обґрунтуванні та практичній цінності пропозицій з удосконалення обліку та аналізу фінансової діяльності, які сприятимуть формуванню достовірної облікової та аналітичної інформації.

Пропозиції автора щодо проведення моніторингу фінансових операцій (що важливо для позичальників банківських кредитних ресурсів) впроваджено у роботі Департаменту економічного розвитку і торгівлі Рівненської обласної державної адміністрації (довідка № 01/1001-000-98 від 28.01.2015 р.). Підтвердженням практичної цінності отриманих результатів є використання алгоритму капіталізації фінансових витрат, організаційної моделі аналізу фінансової діяльності, показників з оцінки фінансової діяльності та розрахунку інтегрального показника результативності (ТОВ «Рівнеагроспецмонтаж», довідка № 192 від 05.06.2015 р.); Відомості синтетичного обліку доходів та витрат фінансової діяльності, класифікації аналітичних рахунків та підходу до оцінки фінансової діяльності (ТДВ «Рівнепромзв'язок», довідка № 51 від 10.06.2015 р.); підходу до оцінки результативності фінансової діяльності підприємств на основі апарату нечіткої логіки та систематизації управління за рекомендованими етапами аналізу (ПАТ «Рівнеазот», довідка № 75 від 02.07.2015 р.).

Результати дослідження також використовуються у навчальному процесі Національного університету «Острозька академія», м. Острог (довідка № 10 від 28.01.2015 р.) при викладанні дисциплін «Фінансовий облік», «Організація обліку», «Економіка підприємства» та Технічного коледжу Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне (довідка № 233.1 від 29.04.2015 р.) при викладанні дисциплін «Фінансовий облік», «Економіка підприємств і бухгалтерський облік».

Особистий внесок здобувача. Дисертація є результатом самостійно проведених наукових досліджень. Наукові та практичні результати, пропозиції належать особисто автору. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертації використано ті ідеї та положення, які є результатами особистої роботи здобувача і становлять його індивідуальний внесок.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дисертаційної роботи отримали позитивні відгуки на 10 міжнародних конференціях, зокрема: «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» (м. Тернопіль, 2013 р.); «Розвиток України у XXI столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми» (м. Тернопіль, 2013 р.); «Стратегічні рішення інформаційного розвитку економіки, суспільства та бізнесу» (м. Рівне, 2014 р.); «Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю» (м. Черкаси, 2014 р.); «Управління економічними процесами на макро- і мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення» (м. Львів, 2014 р.); «Інноваційна економіка, інтелектуальна власність та трансфер технологій» (м. Дніпропетровськ, 2014 р.); «Экономика и современный менеджмент: теория и практика» (Росія, м. Новосибірськ, 2014 р.); «Менеджмент, маркетинг, підприємництво: сучасність та перспективи»

(м. Донецьк, 2014 р.); «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах глобалізації економіки» (м. Луцьк, 2014 р.); «Розвиток фінансів в умовах хаотично структурованої економіки» (м. Дніпропетровськ, 2015 р.).

Публікації. За підсумками дисертаційної роботи опубліковано 19 наукових праць загальним обсягом 5,33 друк. арк., з яких особисто автору належать 4,17 друк. арк., у тому числі: 5 статей – у наукових фахових виданнях України, у т.ч. 3 – одноосібні (1,85 друк. арк., з них 1,41 друк. арк. належать особисто автору), 4 статті – у наукових фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, у т.ч. 2 – одноосібні (1,78 друк. арк., з них 1,26 друк. арк. належать особисто автору), 10 – у матеріалах науково-практичних конференцій, у т.ч. 8 – одноосібних (1,7 друк. арк., з них 1,5 друк. арк. належать особисто автору).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 210 сторінок друкованого тексту (157 сторінок – основного). Робота містить 51 таблицю, 23 рисунки та 18 додатків на 24 сторінках. Список використаних джерел налічує 224 найменування на 27 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми дисертаційної роботи; сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну, практичне та теоретичне значення одержаних результатів, особистий внесок здобувача; наведено інформацію щодо апробацій та публікацій результатів дослідження.

У **першому розділі «Теоретичні основи фінансової діяльності корпоративних підприємств як об'єкта обліку та аналізу»** досліджено теоретичні основи обліку та аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств.

Різноманітність трактувань поняття «фінансова діяльність» обумовила розгляд її сутності в юридичній, економічній, фінансовій та обліковій сферах. Визначення фінансової діяльності в обліку відрізняється за змістом від інших сфер, проте також є дискусійним, що зумовило необхідність його удосконалення.

Рекомендовано визначення поняття «фінансова діяльність» з урахуванням теоретичних основ класифікації операцій фінансової діяльності корпоративних підприємств. Виконане дослідження зорієнтоване на найбільш поширені операції, зокрема такі, як: погашення одержаних позик та відсотків за ними (крім тих, що капіталізуються); виникнення зобов'язань, пов'язаних з фінансовою орендою; випуск векселів; розподіл прибутку між учасниками (виплата дивідендів).

Отже, фінансова діяльність – це підприємницька діяльність за нетоварними операціями, що пов'язані з випуском та реалізацією цінних паперів у межах компетенції підприємств, виконанням зобов'язань перед позичальниками щодо погашення позик та відсотків, орендодавцями – зі здійснення фінансових витрат за фінансовою орендою, учасниками – з розподілу прибутку у межах їхньої частки в статутному капіталі.

Процес управління фінансовою діяльністю потребує відстеження динаміки показників у часі, оцінки результативності, розробки рекомендацій з усунення виявлених недоліків, які є основними завданнями фінансового моніторингу корпоративного підприємства. Перед обліком (як джерелом інформації у процесі моніторингу) також постає ряд завдань, зокрема оцінка доходів та витрат фінансової діяльності; контроль за цільовим використанням отриманих кредитів і позик; погашення кредитів і позик; розподіл прибутку пропорційно частці участі у статутному капіталі та ін.

Економічно обґрунтовані управлінські рішення менеджери підтверджують якісно сформованою аналітичною інформацією. У роботі розроблено організаційну модель аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств, що передбачає наявність об'єкта, мети, методичних прийомів, результативних показників, завдань за кожним з етапів (рис. 1).

Рис. 1. Організаційна модель аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств

Основною метою аналізу є проведення оцінки результативності фінансової діяльності за показниками, поданими у табл. 1, які виступають її основними параметрами. Оцінка може передбачати виключення окремих показників відповідно до потреб корпоративного підприємства, не знижуючи при цьому управлінської цінності. Отриману в результаті аналізу інформацію в розрізі наведених показників менеджери можуть використовувати для контролю їх динаміки та забезпечення об'єктивності у прийнятті управлінських рішень.

Таблиця 1

Показники оцінки результативності фінансової діяльності корпоративних підприємств

Показники витрат	Показники продукту	Показники ефективності	Показники якості
Нараховані відсотки за борговими зобов'язаннями (кредитами, позиками)	Вартість послуг (товарів, робіт), оплачених кредитними ресурсами	<i>Коефіцієнт ефективності кредитних ресурсів*</i>	<i>Коефіцієнт концентрації кредитних ресурсів*</i>
Сума виплачених дивідендів	Середньорічна кількість простих акцій (у звітному періоді)	Дивіденди на одну просту акцію	Коефіцієнт дивідендних виплат
Витрати, пов'язані з випуском векселів	Кредиторська заборгованість за вексями	<i>Коефіцієнт ефективності випуску векселів*</i>	<i>Коефіцієнт концентрації заборгованості за вексями*</i>
Фінансові витрати за фінансовою орендою	Мінімальна сума сплачених орендних платежів	<i>Коефіцієнт ефективності фінансової оренди (в орендаря)*</i>	<i>Коефіцієнт маневреності фінансової оренди*</i>
Витрати на випуск акцій	Кількість випущених простих акцій	Витрати на одну просту акцію	Коефіцієнт цінності акцій

* Курсивом наведено запропоновані автором показники

У другому розділі «Облікове забезпечення фінансової діяльності корпоративних підприємств» досліджено методику обліку операцій фінансової діяльності, обґрунтовано пропозиції з удосконалення синтетичного та аналітичного обліку доходів і витрат фінансової діяльності, дивідендів, відсотків, класифікації грошових потоків.

Особистим внеском у вирішення проблем з удосконалення обліку фінансової діяльності є розроблений алгоритм капіталізації фінансових витрат (рис. 2), за яким на третьому етапі обумовлено необхідність віднесення витрат до фінансової чи інших видів діяльності. Це допоможе достовірно відображати інформацію про відсотки за банківськими кредитами та позиками на субрахунку 952 «Фінансові витрати» при їх списанні на собівартість кваліфікаційного активу або результати фінансової діяльності (рахунок 792 «Результат фінансових операцій», якщо актив – некваліфікаційний).

Доведено, що нараховані до отримання дивіденди та відсотки від зданих у фінансову оренду необоротних активів є доходами інвестиційної діяльності.

Зважаючи на це, запропоновано внести зміни до синтетичного обліку через використання рекомендованих субрахунків, а саме: 747 «Дивіденди одержані», 748 «Відсотки від фінансової оренди», що сприятиме вдосконаленню бухгалтерських проведення при списанні доходів на результати іншої звичайної діяльності.

Нараховані відсотки за цінними паперами, які є частиною еквівалентів грошових коштів, доцільно обліковувати у складі доходів фінансової діяльності на рахунку 73 із новою редакцією назви – «Фінансові доходи», до якого рекомендовано відкрити субрахунки 731 «Доходи від операцій з цінними паперами» та 732 «Інші доходи фінансової діяльності».

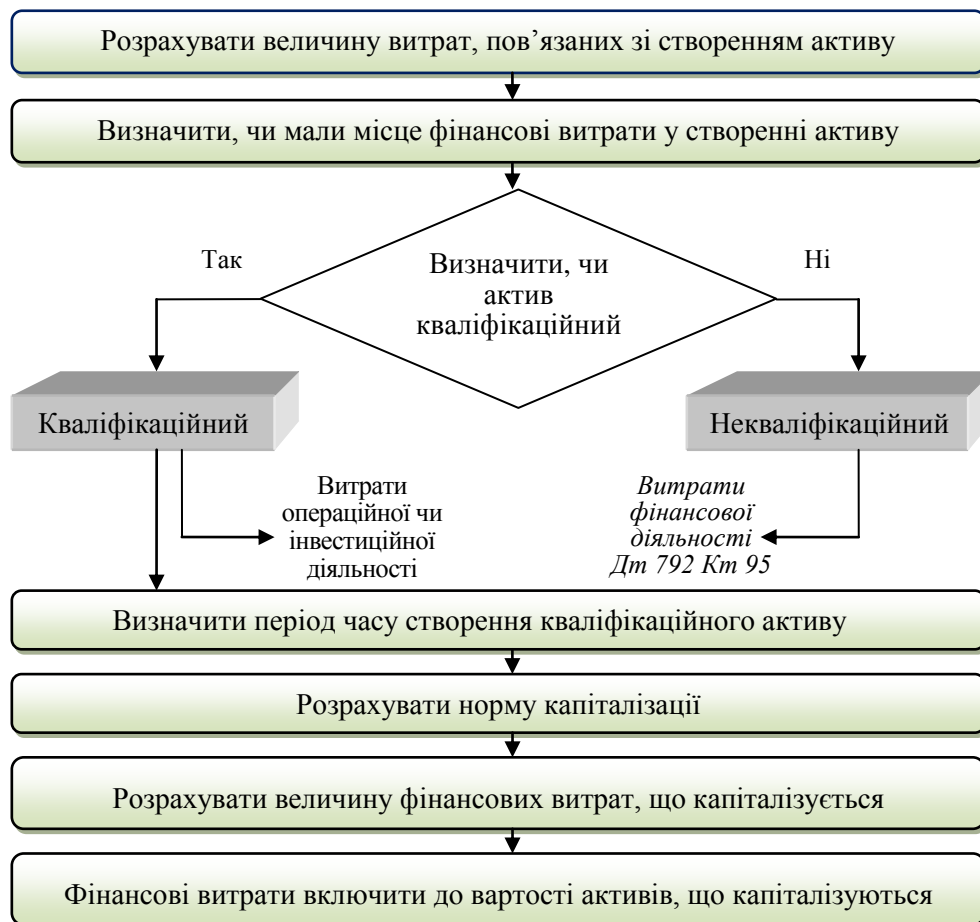

Рис. 2. Алгоритм капіталізації фінансових витрат

У випадках капіталізації відсотки не є складовими фінансової діяльності, проте відсотки, що не капіталізуються, у формі 3 «Звіт про рух грошових коштів» відображаються за статтею 3360 «Витрачання на сплату відсотків». Назву статті запропоновано в уточненій редакції – «Витрачання на сплату відсотків, що не підлягають капіталізації».

З метою підвищення корисності та якості інформації для прийняття управлінських рішень удосконалено ознаки класифікації грошових потоків, при цьому передбачено виділення таких, як: характер руху грошових коштів (вхідні, вихідні); обсяг забезпечення фінансової діяльності (надлишковий, дефіцитний грошові потоки); види операцій фінансової діяльності; забезпечення

господарських операцій фінансової діяльності (простий, комплексний грошові потоки); обчислення обсягу коштів фінансової діяльності (валовий, чистий грошові потоки); фінансування фінансової діяльності (за рахунок власних чи позикових коштів, цільове фінансування); обслуговування операцій фінансової діяльності (грошовий потік за всіма операціями фінансової діяльності в цілому, грошовий потік за окремими операціями фінансової діяльності).

У роботі запропоновано класифікацію аналітичних рахунків доходів та витрат фінансової діяльності (табл. 2).

Таблиця 2

Класифікація аналітичних рахунків доходів та витрат фінансової діяльності

Номер субрахунку	Назва субрахунку	Ознака класифікації аналітичного рахунку
731	Доходи від операцій з цінними паперами	За видами цінних паперів
732	Інші доходи фінансової діяльності	За видами фінансових доходів, які не знайшли відображення на рахунку 731
951	Відсотки за кредит	За ознаками капіталізації та некапіталізації фінансових витрат
		За видами об'єктів кредитування
952	Інші фінансові витрати	За видами об'єктів фінансової оренди
		За видами цінних паперів та ін.

Інформація за аналітичними рахунками відображається на синтетичних рахунках і після групування у журналах формує статті фінансової та податкової звітності. Хоча об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є фінансовий результат до оподаткування, визначений за методикою П(С)БО чи МСФЗ, підприємства, що мають дохід більше 20 млн. грн. (за вирахуванням непрямих податків), зобов'язані коригувати фінансовий результат на різниці. Відтак, за шаховим принципом розроблено «Відомість синтетичного обліку доходів та витрат фінансової діяльності» як удосконалений обліковий регістр доходів та витрат фінансової діяльності, у якому передбачено можливість зазначеного коригування.

У третьому розділі «Аналітичне забезпечення фінансової діяльності корпоративних підприємств» проведено горизонтальний та вертикальний аналіз фінансової діяльності корпоративних підприємств з використанням табличного та графічного методів, а також методу коефіцієнтів; розроблено аналітичну модель оцінки результативності фінансової діяльності на основі економіко-математичного моделювання та внесено пропозиції щодо удосконалення аналізу з використанням програмних продуктів.

Проведено аналіз забезпеченості корпоративних підприємств власним та позиковим капіталом, в результаті чого виявлено збільшення останнього. Переважання позикового капіталу над власним пов'язано в основному зі збільшенням частки банківських кредитів у джерелах утворення господарських

засобів. Так, у ПАТ «Укрпластик» частка банківських кредитів у 2014 р. досягла рівня 21 %, тобто порівняно з 2009 р. – зросла на 17 %. Лише у ПАТ «Оболонь» сума банківських кредитів зменшилася у 2009-2014 рр. (на 11 %), проте виникла загроза їх зростання у наступному звітному періоді. Вартість банківських кредитів у цілому по Україні у 2014 р. збільшилася на 0,8 % порівняно з 2013 р., що неминуче позначилося на зростанні витрат фінансової діяльності у 2014 р. (порівняно з 2009 р. – в середньому на 77 %, порівняно з 2013 р. – на 33 %).

Результати аналізу показників результативності підтвердили залежність корпоративних підприємств від банківських кредитів, частина з яких може бути прострочена у термінах виплати. Також проведено аналіз динаміки чистого грошового потоку фінансової діяльності, коливання якого зазвичай перебувало у межах негативного значення – 210 млн. грн. та позитивного – 535 млн. грн. В основному підприємства мали від’ємний результат грошового потоку, що пов’язано з переважанням виплат за статтями сплачених позик над грошовими надходженнями (стаття «Отримані позики» форми 3 «Звіт про рух грошових коштів»).

Зважаючи на відсутність вичерпної інформації за показниками результативності, у роботі обґрунтовано доцільність використання економіко-математичного методу нечіткої логіки. Зазначена модель дозволить інтерпретувати показники з різними вимірниками у вигляді інтегральних показників ефективності та якості, що виступають параметрами оцінки фінансової діяльності корпоративних підприємств в контексті визначення інтегрального показника результативності. Рівень оцінки результативності може набувати низького значення, нижче середнього, середнього та високого. У результаті проведеної оцінки визначено кращу результативність у ПАТ «Оболонь», дещо гіршу – у ПАТ «Кременчуцький колісний завод», ПАТ «Укрпластик» та ПАТ «Укртатнафта». Переважно у підприємств результативність фінансової діяльності перебувала на середньому та низькому рівнях (табл. 3).

Таблиця 3

**Оцінка результативності фінансової діяльності корпоративних підприємств
(фрагмент)**

Роки	Інтегральний показник ефективності	Інтегральний показник якості	Інтегральний показник результативності за різними методами дефазифікації			
			mom	bisector	centroid	оцінка
ПАТ «Кременчуцький колісний завод»						
2009	0,18	0,67	20	47	59	середня
2010	0,16	0,43	23	33	42	нижче середньої
2011	0,14	0,47	24	33	39	нижче середньої
2012	0,15	0,38	23	33	41	нижче середньої
2013	0,2	0,46	46	58	49	середня
2014	0,16	0,42	42	33	37	нижче середньої

Таким чином, з метою підвищення результативності фінансової діяльності корпоративним підприємствам доцільно періодично проводити її оцінку, результати якої для акціонерних підприємств справджуються при відсутності хоча б одного показника, а межі оцінки при цьому залишаються незмінними. Для решти корпоративних підприємств можлива відсутність двох показників, проте верхньою межею оцінки виступатиме середнє значення. Результати оцінки є підставою для прийняття управлінських рішень менеджерами при виявленні можливостей та подоланні небезпек, які вплинули на отримані результати. З цією метою сформовано SWOT-матрицю сильних та слабких сторін, можливостей та небезпек, яку доцільно складати після проведення оцінки (табл. 4).

Таблиця 4

SWOT-матриця фінансової діяльності корпоративних підприємств
(фрагмент)

Сильні сторони	Слабкі сторони	Можливості	Небезпеки
Зниження фінансових витрат з фінансової оренди. Стабільна кількість акцій в обігу.	Скорочення розміру дивідендних виплат. Зростання витрат із виплати відсотків за кредитом.	Зростання коефіцієнта цінності акцій. Зниження кредиторської заборгованості за векселями.	Зростання залежності від кредитних ресурсів. Зниження результативності.

Матриця є інформаційною базою у стратегічному аналізі корпоративного підприємства, може бути використана у подальших планах та прогнозах його господарської діяльності.

Оперативність обробки та якість отриманих результатів аналізу фінансової діяльності набувають нового значення у період розвитку інформаційних технологій. У дисертаційній роботі сформовано механізм проведення аналізу результативності фінансової діяльності (рис. 3) та організаційно-методичну модель його інформаційного забезпечення для розрахунку показників результативності.

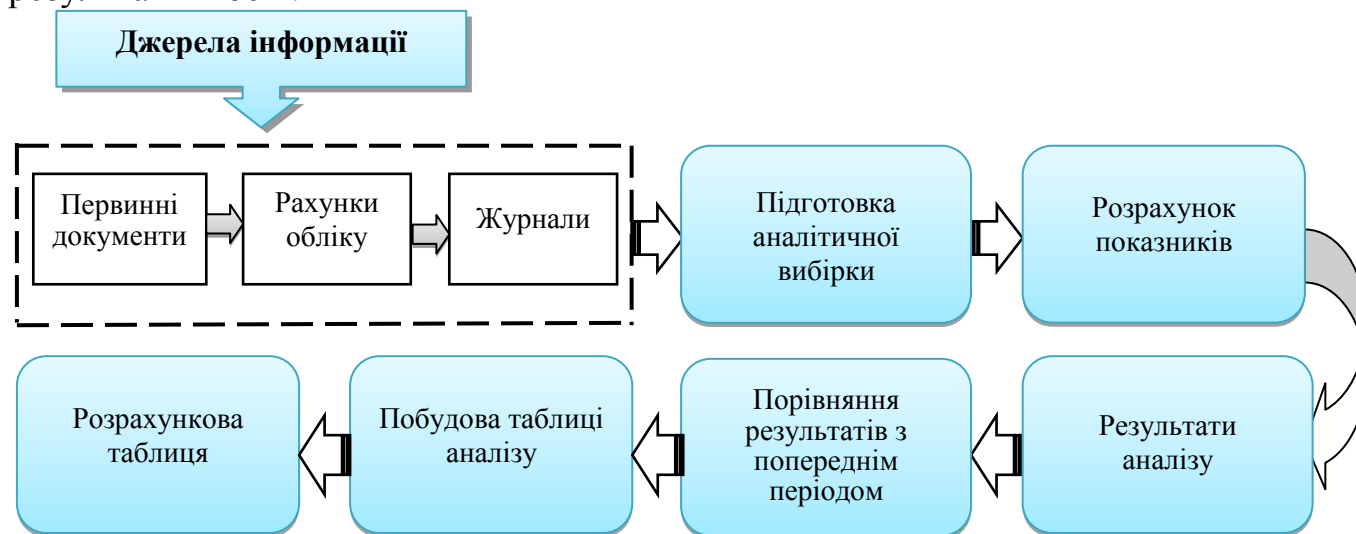

Рис. 3. Механізм проведення аналізу результативності фінансової діяльності з використанням програмних продуктів

Автоматизація аналізу результативності забезпечить швидкість обробки облікової інформації та її перетворення у придатний вигляд для користувачів. Тому, отримані результати виводитимуться у розрахунковій таблиці, інформацію за якою буде використано у контрольно-аналітичній роботі з метою прийняття ефективних оперативних та стратегічних управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі обґрунтовано теоретичні та методичні підходи, розроблено практичні рекомендації з удосконалення обліку та аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств. Основні висновки та результати, отримані в процесі проведеного дослідження, полягають у наступному:

1. Розглянуто сутність фінансової діяльності з точки зору її трактування у юридичній, економічній, фінансовій та обліковій сферах. Досліджено, що у перших трьох фінансову діяльність ототожнюють переважно з процесом фінансування, фінансовими ресурсами чи фінансово-економічною роботою, які відповідно до облікового визначення не можна однозначно вважати фінансовою діяльністю. Проте облікове тлумачення породжує дискусії між відмінністю фінансової діяльності від операційної та інвестиційної.

Теоретичні основи класифікації операцій фінансової діяльності дозволили конкретизувати її сутність як підприємницької діяльності за нетоварними операціями, що пов'язані з випуском та реалізацією цінних паперів у межах компетенції підприємств, виконанням зобов'язань перед позичальниками щодо погашення позик та відсотків, орендодавцями – зі здійснення фінансових витрат за фінансовою орендою, учасниками – з розподілу прибутку у межах їхньої частки в статутному капіталі.

2. Сформовано завдання моніторингу фінансової діяльності, в основу яких покладено оцінку результативності та відстеження закономірностей, загроз, тенденцій. Облікова інформація є основним видом інформації у процесі моніторингу та прийняття управлінських рішень, тому розкрито завдання обліку, спрямовані на підвищення її доречності та своєчасності представлення. Оскільки дефіцит власних коштів підприємства компенсується банківськими кредитами, серед основних завдань можна виділити контроль за достовірністю укладання кредитних угод, дотримання їх умов та своєчасне виконання зобов'язань.

3. Аналіз фінансової діяльності традиційно передбачає оцінку фінансового стану підприємства в цілому. У роботі вдосконалено організаційну модель аналізу, об'єктом якого є фінансова діяльність у частині операцій, які визначають її сутність. У моделі наведено завдання на кожному етапі аналізу, що забезпечить його послідовність при реалізації основної мети – оцінки результативності фінансової діяльності.

4. Розглянуто сучасні системи збалансованих показників, призначених для оцінки діяльності підприємств та обґрунтовано їх непристосованість до фінансової діяльності через орієнтацію переважно на основну діяльність. Відтак, на рівні фінансової діяльності удосконалено науково-методичні положення оцінки результативності з використанням показників витрат, продукту, ефективності та

якості як цілісної системи. Це сприятиме систематичному аналізу ефективності та якості фінансової діяльності, що є ключовими при оцінці результативності. Рекомендована система дозволить корпоративним підприємствам контролювати динаміку результативних показників, проводити оцінку результативності та складати матрицю сильних і слабких сторін, можливостей та небезпек з метою цільового інформаційного забезпечення управлінських рішень.

5. Нараховані відсотки за банківськими кредитами і позиками відображаються на рахунку 95 «Фінансові витрати», тому у бухгалтерському обліку їх прийнято вважати витратами фінансової діяльності. Проте відсотки, які підлягають капіталізації, не є витратами зазначеної діяльності, оскільки включаються до собівартості кваліфікаційного активу. З метою достовірного розмежування таких витрат між фінансовою та іншими видами діяльності удосконалено алгоритм капіталізації фінансових витрат. Доведено, що нараховані до отримання дивіденди та відсотки від фінансової оренди активів не є доходами фінансової діяльності. Обґрунтовано доцільність використання субрахунків 747 «Дивіденди одержані», 748 «Відсотки від фінансової оренди» та перейменування рахунку 73 «Інші фінансові доходи» на 73 «Фінансові доходи» з рекомендованими до нього субрахунками – 731 «Доходи від операцій з цінними паперами» та 732 «Інші доходи фінансової діяльності».

У формі 3 «Звіт про рух грошових коштів» запропоновано перейменувати назву статті 3360 «Витрачання на сплату відсотків» на «Витрачання на сплату відсотків, що не підлягають капіталізації» для узгодження з методикою заповнення форм фінансової звітності. З метою підвищення корисності інформації в управлінському процесі (розширення функцій менеджерів у частині аналізу та контролю грошових потоків) удосконалено класифікацію грошових потоків фінансової діяльності та уточнено зміст їхніх видів. Саме абсолютною величиною чистого грошового потоку вимірюється результат фінансової діяльності в обліку.

Враховуючи внесені пропозиції з удосконалення обліку, сформовано класифікацію аналітичних рахунків до субрахунків доходів та витрат фінансової діяльності за видами цінних паперів та інших доходів, за ознаками капіталізації та некапіталізації фінансових витрат, за видами об'єктів кредитування та фінансової оренди. Законодавчі зміни з оподаткування податком на прибуток підприємств не вирішили питання податкових різниць, які виникають за витратами. З метою перевірки достовірності заповнення фінансової звітності (форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)») та коригування витрат на різниці розроблено «Відомість синтетичного обліку доходів та витрат фінансової діяльності».

6. Проведено горизонтальний та вертикальний аналіз фінансової діяльності корпоративних підприємств з використанням методу коефіцієнтів, табличного та графічного методів. У більшості корпоративних підприємств спостерігається зростання залежності від банківських кредитів та зниження розміру власного капіталу. Очевидною є загроза прострочення зобов'язань перед банками щодо термінів погашення, збільшення розміру витрат фінансової діяльності та зростання негативного грошового потоку в наступних звітних періодах.

7. У роботі використано апарат нечіткої логіки при розрахунку інтегрального показника результативності через визначення інтегральних показників ефективності та якості. Проведено розрахунки з оцінки результативності на прикладі чотирьох корпоративних підприємств. В основному результативність знаходилася на межі середнього та низького рівнів, що обумовило необхідність її періодичного розрахунку та відстеження динаміки окремих показників у системі моніторингу фінансової діяльності. У сукупності це дозволить обґрунтовувати варіативні рішення чіткими математичними залежностями.

8. Набули подальшого розвитку процедурні аспекти проведення аналізу результативності фінансової діяльності через сформований механізм проведення аналізу та організаційно-методичну модель його інформаційного забезпечення з використанням програмних продуктів. За результатами такого аналізу складено розрахункову таблицю, де запропоновано здійснювати порівняння отриманих даних із плановими.

Фінансова діяльність для корпоративних підприємств не є основною, проте неефективність її управління може бути наслідком зниження грошових потоків підприємства та фінансових результатів в цілому. Отже, постає необхідність в удосконаленні обліку та аналізу операцій фінансової діяльності, особливо тих, які стосуються формування, розподілу та використання позикових коштів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Публікації у наукових фахових виданнях України

1. Панчук І. П. Організація фінансової діяльності підприємства як об'єкта бухгалтерського обліку / С. О. Левицька, І. П. Панчук // Наукові записки. Серія «Економіка»: Зб. наук. праць. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. – Вип. 20. – С. 238–242. *Особистий внесок: розкрито сутність організації фінансової діяльності підприємства (0,44 д. а., особисто автора – 0,22 д. а.).*

2. Панчук І. П. Особливості обліку фінансових витрат за національними стандартами / І. П. Панчук // Наукові записки. Серія «Економіка»: Зб. наук. праць. – Острог: Видавництво «Національний університет «Острозька академія», 2013. – Вип. 22. – С. 119–122 (0,33 д. а.).

3. Панчук І. П. Зміст та завдання фінансової діяльності промислових підприємств: обліковий аспект [Електронний ресурс] / С. О. Левицька., І. П. Панчук // Економіка. Управління. Інновації. – Житомир, 2014. – № 1 (11). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2014_1_82.pdf. *Особистий внесок: сформульовано основні завдання фінансової діяльності підприємств (0,43 д. а., особисто автора – 0,21 д. а.).*

4. Панчук І. П. Оцінка стану корпоративних прав та кредитних ресурсів на прикладі промислових підприємств України / І. П. Панчук // Вісник НУВГП. Серія «Економіка». – Рівне, 2014. – Вип. 4 (68). – С. 259–265 (0,33 д. а.).

5. Панчук І. П. Аналітичний інструментарій фінансово-економічного моніторингу фінансової діяльності підприємства / І. П. Панчук // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»: Зб. наук. праць. – Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2014. – Вип. 11 (41). – Ч.2. – С. 271–277 (0,32 д.а.).

Публікації у наукових фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз

6. Панчук І. П. Проблеми облікового відображення результатів фінансової діяльності підприємств / С. О. Левицька, І. П. Панчук // Облік і фінанси. – 2014. – № 4 (66). – С. 41–46. *Особистий внесок: розроблено пропозиції з удосконалення методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності* (0,6 д.а., особисто автора – 0,3 д.а.).

7. Панчук І. П. Економіко-математичне моделювання результативності фінансової діяльності промислових підприємств на базі апарату нечіткої логіки / С. О. Левицька, І. П. Панчук // Економічний простір. – 2014. – № 92. – С. 222–231. *Особистий внесок: розроблено підхід до оцінки результативності фінансової діяльності на основі інтегральних показників ефективності та якості фінансової діяльності підприємств* (0,44 д. а., особисто автора – 0,22 д.а.).

8. Панчук І. П. Гармонізація бухгалтерського та податкового обліку при формуванні звітної інформації про доходи та витрати фінансової діяльності підприємств / І. П. Панчук // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3 (165). – С. 373–378 (0,34 д.а.).

9. Панчук І. П. Проблеми автоматизації фінансової діяльності підприємств // І. П. Панчук // Бізнес Інформ. – 2015. – № 2. – С. 248–252 (0,4 д.а.).

Опубліковані праці апробаційного характеру

10. Панчук І. П. Облік фінансових результатів та його необхідність при формуванні фінансової звітності / І. П. Панчук // Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті : національна ідентичність та тенденції глобалізації : Зб. тез доповідей Х Ювілейної Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених (21-23 лют. 2013 р.). – Тернопіль : ТНЕУ «Економічна думка», 2013. – С. 341–343 (0,1 д.а.).

11. Панчук І. П. Роль фінансового планування у системі забезпечення ефективності функціонування підприємств / І. П. Панчук // Розвиток України в ХХІ столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми : Зб. тез доповідей XIV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (15 берез. 2013 р.). – Тернопіль : Вектор», 2013. – С. 114–117 (0,2 д.а.).

12. Панчук И. П. Информационные потребности и информационные ресурсы украинских промышленных предприятий при управлении финансовой деятельностью / И. П. Панчук // Экономика и современный менеджмент : теория и практика / Сб. ст. по материалам XL Междунар. науч.-практ. конф. (4 авг. 2014 г.). – № 8 (40). – Новосибирск : Изд. «СибАК», 2014. – С. 5–11 (0,5 д.а.).

13. Панчук І. П. Законодавче регулювання обліково-аналітичної складової інформаційного забезпечення промислових підприємств / І. П. Панчук // Стратегічні рішення інформаційного розвитку економіки, суспільства та бізнесу : 36. тез доповідей III Міжнар. наук.-практ. конф. (12-14 лют. 2014 р.). – Рівне : НУВГП, 2014. – С. 207–208 (0,1 д.а.).

14. Панчук І. П. Рівні нормативно-правового регулювання фінансової діяльності промислових підприємств у системі бухгалтерського обліку / С. О. Левицька, І. П. Панчук // Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю : Матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (10-11 квіт. 2014 р.). – Черкаси : ЧДТУ, 2014. – С. 3–5. *Особистий внесок: систематизовано перелік законодавчого та нормативно-правового забезпечення фінансової діяльності за чотирма групами* (0,2 д. а., особисто автора – 0,1 д.а.).

15. Панчук І. П. Показники результативності фінансової діяльності промислових підприємств / І. П. Панчук // Управління економічними процесами на макро- і макрорівні: проблеми та перспективи вирішення : Матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. молодих вчених (10-12 квіт. 2014 р.). – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – С. 185–187 (0,1 д.а.).

16. Панчук І. П. Структура інформаційного забезпечення результатів фінансової діяльності підприємств у обліково-аналітичній системі / С. О. Левицька, І. П. Панчук // Інноваційна економіка, інтелектуальна власність та трансфер технологій : Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (16-18 квіт. 2014 р.). – Дніпропетровськ : НГУ, 2014. – С. 204–207. *Особистий внесок: рекомендовано структуру інформаційного забезпечення результатів фінансової діяльності підприємств* (0,2 д. а., особисто автора – 0,1 д.а.).

17. Панчук І. П. Організація фінансово-економічного моніторингу фінансової діяльності підприємств / І. П. Панчук // Менеджмент, маркетинг, підприємництво: сучасність та перспективи : Матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. студентів, аспірантів і молодих вчених (20 жовт. 2014 р.). – Донецьк : ДонНУЕТ, 2014. – С. 225–227 (0,1 д.а.).

18. Панчук І. П. Облікова політика як інструмент управління фінансовою діяльністю підприємства / І. П. Панчук // Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки : Тези доповідей VI Міжнар. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів (6 груд. 2014 р.). – Ч.1. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2014. – С. 119–121 (0,1 д.а.).

19. Панчук І. П. Організації управлінського обліку витрат фінансової діяльності через центр відповідальності «фінансові витрати» / І. П. Панчук // Розвиток фінансів в умовах хаотично структурованої економіки : Тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів (18 берез. 2015 р.). – Дніпропетровськ : Університет Альфреда Нобеля, 2015. – С. 28–29 (0,1 д.а.).

АНОТАЦІЯ

Адасюк І.П. Облік та аналіз фінансової діяльності корпоративних підприємств. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). – Національний університет водного господарства та природокористування, Рівне, 2015.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних і методичних аспектів обліку та аналізу фінансової діяльності корпоративних підприємств України. Розглянуто підходи до змісту фінансової діяльності, в результаті чого надано авторське визначення, поглиблено завдання моніторингу та обліку фінансової діяльності.

Удосконалено організаційну модель аналізу фінансової діяльності з метою оцінки її результативності, а також розроблено показники оцінки результативності. Досліджено методичні підходи обліку фінансової діяльності та розроблено пропозиції щодо їх удосконалення. Зокрема, запропоновано алгоритм капіталізації фінансових витрат; рахунки обліку доходів та витрат фінансової діяльності, отриманих дивідендів та відсотків; ознаки класифікації грошових потоків та уточнено їх склад; класифікацію рахунків доходів та витрат фінансової діяльності; обліковий регістр.

Проведено аналіз фінансової діяльності та удосконалено підхід до оцінки фінансової діяльності через механізм розрахунку інтегрального показника результативності. Внесено пропозиції щодо удосконалення аналізу результативності фінансової діяльності з використанням програмних продуктів.

Ключові слова: фінансова діяльність, корпоративні підприємства, фінансовий моніторинг, методика, облік, аналіз, доходи фінансової діяльності, витрати фінансової діяльності, операції фінансової діяльності.

АННОТАЦИЯ

Адасюк И.П. Учет и анализ финансовой деятельности корпоративных предприятий. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.09 – бухгалтерский учет, анализ и аудит (по видам экономической деятельности). – Национальный университет водного хозяйства и природопользования, Ровно, 2015.

Диссертация посвящена исследованию теоретических и методических аспектов учета и анализа финансовой деятельности корпоративных предприятий. В работе рассмотрено содержание финансовой деятельности в юридической, экономической, финансовой и учетной сферах. Разработано авторское определение финансовой деятельности, исходя из ее операций, возникающих в процессе учета. Сформулированы задания по учету и мониторингу финансовой деятельности, получившие дальнейшее развитие в корпоративных предприятиях.

В целях усовершенствования мониторинга финансовой деятельности усовершенствована организационная модель анализа, в которую входят объект, цель, методические приемы анализа, показатели, задачи, которые реализуются на четко определенных этапах. Разработан подход к оценке результативности финансовой деятельности. В контексте опыта бюджетных учреждений определены показатели расходов, продукта, эффективности и качества финансовой деятельности как параметры оценки ее результативности.

Исследован методический подход к учетному отражению операций финансовой деятельности. С целью их усовершенствования предложен алгоритм капитализации финансовых расходов для верного отражения на счете 95 «Финансовые расходы» и списания на результаты финансовых операций. Доказано, что полученные дивиденды и проценты от сдачи в финансовую аренду необоротных активов являются операциями инвестиционной деятельности, поэтому предложено открыть счета: 747 «Дивиденды полученные», 748 «Проценты от финансовой аренды», которые будут касаться результатов другой обычной деятельности; 73 «Финансовые доходы» с субсчетами 731 «Доходы от операций с ценными бумагами» и 732 «Прочие доходы финансовой деятельности». Обосновано переименование статьи «Отчета о движении денежных средств», а также сформулированы признаки классификации денежных потоков по следующим признакам: характер движения денежных средств; объем обеспечения финансовой деятельности; виды операций финансовой деятельности; обеспечение хозяйственных операций финансовой деятельности; вычисления объема средств финансовой деятельности; финансирования финансовой деятельности; обслуживание операций финансовой деятельности.

В работе разработана классификация аналитических счетов доходов по видам ценных бумаг и расходов финансовой деятельности по признаками капитализации или некапитализации финансовых расходов, по видам объектов кредитования, финансовой аренды, ценных бумаг. Разработан учетный регистр по шахматному принципу – «Ведомость синтетического учета доходов и расходов финансовой деятельности», в которой будет корректировка на налоговые разницы, для использования при заполнении формы 2 финансовой отчетности «Отчет о финансовых результатах (Отчет о совокупном доходе)» и налоговой декларации по налогу на прибыль предприятий.

Проведен анализ финансовой деятельности корпоративных предприятий с использованием горизонтального, вертикального методов, табличного и графического методов, а также метода коэффициентов.

В результате анализа выявлено снижение собственного капитала и рост ссудного, что связано в основном с увеличением доли банковских кредитов в источниках образования хозяйственных средств. Рост стоимости банковских кредитов сказался на росте расходов финансовой деятельности. Анализ показателей результативности подтвердил зависимость корпоративных предприятий от банковских кредитов, часть которых может быть просроченна в сроках погашения. Также проведен анализ динамики чистого денежного потока

финансовой деятельности, колебания которого обычно находились в пределах отрицательного значения.

На основе системы показателей оценки результативности финансовой деятельности разработан механизм расчета интегрального показателя результативности, параметрами которого являются интегральный показатель эффективности и интегральный показатель качества. Механизм и оценка результативности осуществлены с использованием инструментария экономико-математического моделирования – аппарата нечеткой логики.

Оценка заключается в измерении результативности управления финансовой деятельностью, которая может принимать значения низкого, ниже среднего, среднего и высокого. Среди четырех предприятий лучшая результативность была в ПАО «Оболонь». В основном результативность свидетельствует о преимущественно низком и среднем уровнях оценки финансовой деятельности. По результатам анализа и оценки составлено матрицу сильных и слабых сторон, возможностей и опасностей с целью принятия эффективных управленческих решений.

Получило дальнейшее развитие проведение анализа результативности финансовой деятельности при использовании программных продуктов.

Разработан механизм проведения анализа результативности финансовой деятельности, в котором результаты анализа будут приведены в расчетной таблице, где также будет проводится сравнение данных отчетного и предыдущего периодов. Разработана организационно-методическая модель информационного обеспечения анализа результативности финансовой деятельности, предусматривающая расчет показателей эффективности и качества на основе источников учетной информации.

Внесенные предложения обеспечат информативность для менеджеров различных уровней управления из-за скорости обработки учетных данных и преобразования их в аналитическую информацию, будут использоваться для отслеживания динамики отдельных показателей результативности и проведения оценки результативности по целостной системе.

Ключевые слова: финансовая деятельность, корпоративные предприятия, финансовый мониторинг, методика, учет, анализ, доходы финансовой деятельности, расходы финансовой деятельности, операции финансовой деятельности.

ANNOTATION

Adasyuk I.P. Accounting and analysis of financial activity of the corporate enterprises. – Printed as manuscript.

The thesis for a scientific degree of the Candidate of Economic sciences, specialty 08.00.09 – Accounting, Analysis and Audit (by economic activities). – National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne, 2015.

The dissertation is devoted to research of the theoretical and methodical approaches to accounting and analysis of the financial activity of corporate enterprises.

It deals with approaches to the content of financial activity. As a result, copyright definition of accounting's tasks and corporate enterprises' monitoring is given.

Organizational model of analysis to observe dynamics of financial activity's indicators and evaluation based on performance is improved. The complex system of valuation based on indicators of cost, product, performance and quality is elaborated.

Method of accounting of financial activities is analyzed. The proposals for its improvement are given. In particular the algorithm of capitalization of financial costs; accounts of synthetic accounting of financial income, received dividends and profit; rename the statement of cash flows; features classification of cash are proposed.

The classification of analytical accounts of income and expenses of financial activities is improved, it was also recommended internal reporting «Sheet of synthetic accounting of income and expenses in the financial activities». The analysis of financial activities is carried out and the integral index performance of the financial activities of corporate enterprises is formed. Suggestions concerning the automation of financial analysis in software are made. Model of information support analysis of effectiveness of the financial activities is worked out. The general mechanism of formation the results for the output in the settlement of the table is represented.

Keywords: finance, corporate enterprises, financial monitoring, method, accounting, analysis, financial activity revenues, financial activity costs, financial activity operations.

Підписано до друку 12.12.2015 р. Формат 60х84 1/16.
Папір офсет. Гарнітура «Times». Друк офсет.
Ум. друк. арк. 1,16. Обл.-вид. арк. 0,9. Наклад 100 пр. Зам. 71.

Друкарня видавництва «Волинські обереги».
33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97.